

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Hieronymus, Sammelhandschrift - Cod. Aug. perg. 197

Hieronymus, Sophronius Eusebius

[S.l.], [9. Jh.]

Hieronymus, Epistola CXXIX

[urn:nbn:de:bsz:31-1685](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-1685)

recondent editionis suae. Prb̄t & ep̄s aliud auctoris aliu dignitatis nom̄ est
Unde actum theū & actū de ordinatione ep̄i & diaconi dicit de pre
spiteris omnino reticetur. Quia & in ep̄o & prb̄t continet qui
prohibet. Aut igitur ex p̄bro ordinet diaconus. Aut prb̄t nouerit
se lucris minore sacerdotio esse maiore. ut sciamus traditiones
apostolicas sumptas de ueteri testam̄to. q̄d aaron & filii ei atq;
leuite in tempore fuerunt. hoc aū sibi ep̄i & p̄bri & diacones ecclesia

LXXXIII **L** uindicent **EPISTOLA SĀI HIERONIMI**

Lectio sermonē dignationis tue. que mihi nec opinanti tuā beniuo
lentia tribuit. Gaius quidē sū testimonio honesti & eloquentis uir
sed in me & reūsus satis dolui indignū tantis laudib; atq; p̄conio opri
mi me potius quā leuare. Scis enī dogma nr̄a humilitatis tenere
uxillū & p̄ma gradientes ad summa nos conscendere quous
igitur ego uel quantum sum ut eruditus uocis merear testi
monium ut mihi ab eo palma eloquentiae differatur qui
scribendo disertissime deterruit ne scriberem. Verū tam̄
audiendū est & caritas quae non querit quae sua sunt. sed p̄ximi
reddat saluationis officia quō ^{locum} implere non ualeat & p̄ceptoris.
Gratulor tibi & sc̄ae atq; uenerabili sorori tuae serenille quae
ΦΕΠΟΝΙΜΟC calcatis fluctibus saeculi ad xp̄i tranquilla p̄
uenit quam quā hoc nominis uaticinium & iā in te p̄distina
tum sit. legimus enim sc̄m quoq; danielē appellatū uirum
desideriorum & amicum dī. quia ministeria scire desidera
bat ita quod uenerabilis paula me exortata ut facerē sponte
facio. **HERONIMUS AD DARDANUM**

LXXXIV

Queris dardane xp̄ianorū nobilissime. nobilium
xp̄ianissime quae sit terra repromissionis quā

iudei redeuntes ex aegypto possiderunt cū maiorib; eorū iā fuerit
 ante possessa. Ac p̄inde non sit promissa sed reddita his enūbis
 uterēs in calce epistolae tuae. Qd̄ interrogas uideris. Lud sentire
 qd̄ plurimis n̄orū placet alia remissionis eē terrā remissionis
 querendā. De qua & d̄d̄ loquit̄ in psalmo. Credo uidere bonā d̄n̄i in terra uiuentiū
 Et d̄n̄s in euangelio beati matthei qm̄ ipsi possidebunt terrā. Utq; d̄d̄
 quando haec canebat in sp̄u in terra remissionis erat. Et n̄ solū in
 iudaeae finib; morabat̄ sed multorū in circuitu nationū uictor ex
 stiterat quae a torrente aegypti quiescino cruore usq; ad eufraten
 fluuiū tendebant̄. Dicens in alio loco in idumeā extendā calciam̄tū
 meū mihi alieni gene seruient. Quomodo ergo se credebat accipere
 quod iā uictoria possidebat & ne forsitan legentib; iudaeis ambigū
 derelinquat quae sit illa terra quā uidere cupiebat. Ipso sermone
 demonstrat dicens. credo uidere bonā d̄n̄i in terra uiuentiū. Ergo
 terra iudaeae quae d̄n̄i illius erat n̄ est terra uiuentiū. Idest
 habrahā isaac & iacob. De quib; d̄n̄s in questione resurrectionis
 dicit. Non eēt d̄i mortuorū sed uiuentiū. Uerū terra & regio mortuorū
 De quib; loquit̄ in ezechiel anima quae peccauerit ipsa morietur
 & n̄ mortui laudabunt te d̄n̄e. Sed nos qui uiuimus qui in resurrectione
 occurruri d̄no saluatori. Dicente ap̄to hoc enū dico uob̄ in sermone d̄n̄i
 qm̄ nos qui uiuimus qui relinquemur in aduentu d̄n̄i n̄ p̄ueniem̄ eos
 qui dormiunt. De quib; & hieremias loquit̄ relinquentes sup̄ terram
 scribunt̄ qd̄cūq; p̄mittit. credo uidere bona d̄n̄i. Ad spiritalē nos p̄spi
 cue trahit intelligentiā. Quae enū bona rex alia requirebat qui
 tante fuit potentiae ut partis p̄ illorū opib; salomon filius eius
 quo nullus in orbe terrarū ditior fuit contentus ē. Sed in terra
 uiuentiū bona illa requirebat. quae nec oculus uidit nec auris

audiunt nec in cor hominis ascenderunt quae p̄parauit d̄s diligētib. se.
Quod aū in euangelio dicit̄ beati mites qm̄ ipsi possidebunt terrā. Iuxta
literā sibi uidet̄ esse c̄trarium. Non enī terrae p̄missio mansuē & orū est
& m̄tū. qui spe & iā a parentib. delicta perdunt p̄opt̄ mansuē & iudiciē sed
uirorū fortū & uiolentorū qui s̄ ad bella promptissimi. Deniq. & in psalmo
xl iiii qui sub nomine salomonis ad xp̄iecclesiae que eius sacramtū refert
scribit̄. Accingere gladiū super femur tuum potentissime. Specuactua
& decore tuo intende p̄sperare & regna p̄opt̄ mansuē & iudiciē & iusticiā
& ueritatē & deducet te mirabit̄ dextera tua. hic est qui & in psalmo alio
loquebat̄. Mem̄to d̄ne d̄d̄ & omnis mansuetudinise. Et iterū ad sumens
d̄ns mansuetos & p̄tius in euangelio. discite a me qui ab humilis sū & man
suē & iudiciē. In cuius t̄po & moyses omnū hominū qui erant sup̄ terram
mansuē & iudiciē scribit̄. haec ē ut diximus terra uiuentū. In qua sc̄i iust
atq. mansuetos bona d̄ni p̄parant̄. que ante aduentū in carne d̄ni saluatoris
nec habraham nec isaac nec iacob nec p̄ph̄eae & alii iusti uiri c̄sequi potuer̄
Deniq. & habrahā licet diuersis locis cū lazaro uidet̄ apud inferos. & iacob
uir iustus dic̄ lugens & gemens descendā ad infernū. Sanguis xp̄i clauis
paradisie. Dicentis ad latrone hodie metueris in paradiso. Ita ē ut dixim̄
terra uiuentū. terra diuitiarū & bonorū d̄i. quae primus adā p̄didit
et secundus inuenit. Immo ab illo p̄ditā iste restituit. Dicente apostolo
Regnauit mors ab adā usq. ad moysen. sub cuius p̄sona lex intellegit̄ in simi
litudinē p̄uariationis adae qui est forma futuri. Uolum̄ scire que sit
t̄ra manifestius. legamus malachim. beatos uos dicent om̄s dic̄ d̄ns qm̄
eritis uos t̄ra uoluntaria. que significantius grece appellat̄ ^{εὐνη} eueniē quā ut
sc̄i desiderant. t̄ que placeat d̄o. Et uas quoq. in haec uerba c̄sentit dicens
Et erit uir abscondens sermones suos & apparebit in t̄ra sion. Sic fluius
gloriosus in terra sitiēti que ē terra sion. In qua apparebit fluius

gloriosus illa uidelicet de qua de dñalio psalmo canit. Gloriosas dicitur de civitate dñi
 Et nerū diligit dñs portas sion sup omnia tabernacula iacob. Istas portas diligit dñs
 quas uidemus incineres & fauillas eē cūuersas. Nō dico prudentib; sed nec stultis
 quidē hoc persuaderi potest. Ego arbitror & illud qđ in quarto decimo psalmo
 legimus. uisitasti terrā & inebriasti eā multiplicasti locupletasti illā. Fluuus
 dñi repletus ē aquis parasti cribū illorū qm̄ ita ē pparatio ei. Sulcos ei inebria
 multiplica genuina ei infallitudo illius lababit germinans. huic sensui
 cū uenire illa enī terra cotidie uisitat adō inebriat cunctisq; est diuitis
 plena. De hac fluuius egreditur de qua scriptū est. Fluminis impetus labi
 ficat ciuitatē dñi. quā & in descriptione templi ezechiel mystico sermone
 narrat. In cuius ripis arbores sunt ex utraq; parte p singulos m̄ses nouis
 frugib; habundantes. De qua t̄ra & in puerbus uir scripsit sapientissimū
 qui operat̄ terrā suā implebit̄ panib;. Qđ si de hac t̄ra quā cernimus &
 quae magis a peccatorib; possidet̄. De qua scriptū ē maledicta terra in
 operib;. Aliquid intellegendū putat. Respondeat quomodo possit
 haec stare sententia. qui operat̄ t̄ra suā implebit̄ panib;. Quanti
 enī operant̄ terrā & exercent uomera. & tam̄ multis impediētib;
 causis aegestate cōficiunt̄ & penuria. Sed cōsiderandū scriptura quid dicat.
 Qui operant̄ qui operat̄ t̄ra suā quae p̄ priē iuris suē. De qua nūquā eui
 potest. Secundū quē sensū & illud scriptū ē Redemptio anime uiri
 p̄ priae diuitiae eius. Et hoc secundū literā sentiri potest. Quanti enī
 alienis amicorūq; rediment̄ pecunias. huius terre cultores agricolae
 apostoli s̄ quib; dicit̄ uos estis sal terre. Et in alio loco. In patientia uirā possi
 debitis animas uirā. Quorū unus uas electionis cōfidentissimē loquebat̄
 dñi enī cooperatores sumus dñi agricultura dñi edificatio estis. Et multa alia
 quae idcirco nō replico ne memorie illius diffidere. Illud quoq; sollicita
 m̄tae tractemus & scripturarū nos doceat auctoritas scōs huius terrae

quā iudei tēra reppmissionis autumant. Ad uenā sū ego & peregrinus sic om̄s patres
mei qui cū diu in tēra huius tenebris uersarēt & flebiliter ingemescebat & dicit
heume quia peregrinatio mea plonzata ē habitauit cū habitantib; cedat
multū acola fuit anima mea. Ubi cūq; aū habitator tērae legit & priora
& media & extrema tractemus & liquido scripturarū poterit regula
ēp̄bati semp̄ habitatores tērae peccatores appellari. De quibus in apo
calypsis ioh̄ scribit illud exemplū est. Uae habitatorib; tērae. habraham
ad quē primum facta ē pmissio dicente dño tibi dabo tēra hanc & semini tuo
Iuxta stephanū primum xp̄o martiris cōtentionē ne uestigiū quidē pedis
dicit accepisse. Ita enī scriptū ē. Tunc egressus de tēra chaldeorū habitauit
in carā et inde post quā mortuus ē p̄t̄r ei migravit in tēra in quonunc
uos habitatis & n̄ dedit ei possessionē nec uestigiū quidē pedis quā re
ppmisit dare ei & semini ei post ipsū. Ac ne forsitan tectoris tacita
cogitatio trahat eū ad illā intellegentiā ut qd̄ n̄ est datū parenti
reddat posteris. Uae electionis loquit̄ ad hebreos fide qui uocat̄ habrahā
oboediuit egredi in locū quē accepturus erat in possessionē. Et egressus ē
nesciens quo iret & fide peregrinatus ē in tēra reppmissionis quasi in aliena
in tabnaculis habitans cū isaac & iacob heredib; eius dē pmissionis. ex
spectabat enī fundamētū habentē ciuitatē. cuius artifex & creator ē d̄s
Et iterū cū de abel & enoch & noe sartaq; dixisset. Intulit iuxta fidē
mortui sui sunt. hi omnes n̄ acceptis reppmissionib; sed p̄cul eas iudentes
& salutariter & cōfidentes qui a peregrina & ad uenā sū sc̄pt̄ra quierit se lo
cunt ostendunt qd̄ quaer̄ patriā. Et si quidē illas recordabant̄ de qua egresserant
habebant tēpus ut reuertērent̄. Nunc uero meliorē desiderant. Idest celestem
multisq; in medio sc̄is ad extremū intulit & hōm̄s testimoniū habent. & in fidē non
acceper̄ reppmissionē. Dōdenob̄ quid melius p̄ uidente ne sine nob̄ p̄fecti fuerint.
Accessim̄ enī ad montē sion & ciuitatē diuinentis in tēra celestē. Et multa milia

angelorum sollemnitate & et primitiuorum qui scripti in celis. Nec fugit quod per fidiam iudeorum
 hec testimonia non suscipiat que utique ueteris testamenti auctoritate firmata sunt. Illud nris
 dicendum hanc eptam que scribitur ad hebreos non solum ab ecclesiis orientis sed ab omnibus. et
 et greci sermonis scriptoribus. quasi pauli apostoli suscipiunt & plerique eam barnabet de miris
 arbitrantur. Et nihil in eis cuius sit cum ecclesiasticis uir sit & cotidie ecclesiarum lectione celebrantur.
 Quia latinorum consuetudo non recipit in scripturas canonicas. Nec grecorum quidem ecclesie Apocalypsin
 iohannis de libertate suscipiunt & tamen nos utraque suscipimus. nequaquam huius temporis consuetudine
 si ueteris scriptorum auctoritate sequentes qui plerumque utriusque abutuntur testimonio. Non
 ut in die de pocrisis facere solent. quippe & gentiliu litterarum sarouantur exemplis. si quasi
 canonicis & ecclesiasticis. Respondeant mihi qui hanc terram que nunc nobis christi passione & re
 surrectione. terra reuisus ex egipto. quantum possiderit adam usque bersabee qui uixit lx milium
 in longum spatio tendit. Neque enim dicitur & salomon potentissimos reges & ceptas his quos post
 uictoria in amittit accepit. Plus tenuisse scriptura testatur. & hoc dico. y. palestine ciuita
 tes. gaza a scalone. geth. accaron. azotum. Idum eos quoque ad meridiana plagam. lxx. u.
 milibus. ab hierosolima & separatos arabes & agarenos quos nunc sarracenos uocant in uicina
 urbis hierosolime. Pudeat dicere latitudinem terre reuisionis ne & huius occasione
 blasphemandi dedisse uideamur. Ab ioppe usque ad uiculu nris in bethle. xl. vii. milibus
 cui succedit uastissima solitudo plena ferocum barbarorum. De quibus. terra facie omnium fratrum
 tuorum habitabis. Et quorum facie eloquentissimam in ratione letique uagantes. bacchei
 abaccha opido quod in solitudine situ est quos nunc corrupto sermone affrica
 rachianos uocant. his qui in locorum qualitate. diuersis nominibus. appellantur
 & arnauritania. pegyptum. & affricam. palestinaque & phenice. coelen. siriam
 mesopotamia atque persidem tendunt ab india. Haec iudaeae longitudo
 terrarum in his gloriari super his te per diuersas prouincias ignorantibus. iactitas
 ad populum phaleras. Ego te intus & in cute noui. Quod si obieceris terram
 reuisionis dicitur in numerorum uolumine continetur meridie
 maris sanarum per sina & cades beryne usque ad torrentem egipti qui

qui iuxta riuo corurā marimagno influit & ab occidente ipsū mare quē
palestinae phoenices siriāe cilem cilisq; p̄tenditur ab aquilone
taurū montem ezephirium usq; emat quē appellatur ephi
phania siriā. Ad oriente uero p̄ antiochiam et lacum cenes et
quē nunc triberias appellatur et iordane quē mari influit
salmarū quod nunc mortuum dicitur. Trans iordanen autē.
Quarum semis tribuum possessio est. Ruben et gad. et dimidi
tribui manasse. Et ego fatebor hec tibi remissa non tradita.
Si obseruas ses mandata dī et in preceptis illius ambulasses.
Si non pro omnipotente dō coluisses beelphegor et baalim.
et beelzebub et canos qui a retulisti dō omnia quę p̄missa
fuerant perdidisti. Et mihi in euangelio promittuntur
regna celorum. Quę instrumentum uetos omnino non no
minat. Sed si non fecero quę precipitata sunt. Nequaquā
erit culpa p̄mittenti sed in me qui promissum accipere
non merui. Ubi enim optio p̄ponitur qui operare pro
mittuntur frustra cupias quod promissum est. Lege
librum iosue et iudicum et quantis possessionis angus
tis sis coartatus intelleges. Quid diuersarū uerbum
alienigenas commemorem. Quos per plus iudeorum
non quiuit expellere de urbibus et sedib; suis cum ipsa
metropolis tua prius ieb; postea salem tertio hieruso
lima. Et non helia iebuseos expellere non ualuerit
sed manserit cum eis in scandalū exemplumque uiti
orum intantum ut ubi templum tuum conditum est
ornis fuerit iebusei. Et ipsum templum lxx milium
latomorum etc lxx milia uictorum hoc est. et milia

exceptis prepositis operum multitudinem habitantium tecum
 in circū errorum ab hereticis exstructum sit. Ne hoc dico insigil
 lationem terre iudeae ut hereticus reosantit mentatur aut
 quo auferam historię ueritatem que fundamentum est
 intelligentię spiritualis. Sed ut decutiā supercilium iudeorū.
 Quis in agogę angustias ecclesię latitudinē pferunt. Si enim
 occidentem tantum sequuntur litterā et non spm uiuifi
 cantē ostendam terrā re pmissionis lacte et melle manantē.
 Si autē p trophologiā dictum putant prerum omnium
 abundantia et nos confessionis terrarūq; uiuentiā terre
 ut primū pferimus. Dicente dño ad moysen de abiectioe
 isrl et adsumptione gentium. Dimitte me ut deleā pplū istū
 et faciant e ingentē magnā et eodem patre ad filiū. Postula
 a me et dabo tibi gentes hereditatē tuā et possessionē tuam
 terminos terre. Et aptius p isaiam paruū tibi est ut sis
 puer meus ad suscitandas trib; iacob et feces uel reliquas isrl
 congregandas. Dedit e in lucem cunctis gentib; ut sis saluator
 uniuersę terre. Ex quo p picius demonstratur omnia illius populi
 in imagine et umbra et tpo pcesisse. Scripta aut ēē pro nobis
 in quor; fines seculorum decurret. Multa iudeae scelera
 comisit cunctis circates erusti nationib; Ob quōd factū utique
 p pte idolatriā cūq; seruās crebro miser tus tuēd; et misit iudices
 et saluatores quate defamulatu moabitarū et amonitarū philistim
 quoq; et iudetarū gentiā liberauerunt. Nouissime sub regib; offen
 dit dñm ex omni p uincia babilonia uasante de lecaē et p lxx annos mansit
 solitudo. Ac ut roge psarū est laxata captiuitas. Et si hoc ex neccitas
 plenissime referē exstructū est tēplum sildarioro go psarū acq; modorū

Azorababel filio salathel. eubria filio iosedech sacerdotis magno que passi
sitis aegyptis et macedonibus que non numero nec tibi adducam
memoriam antiquorum ephisanen crudelissimam omnium terrarum.
Necneum pompeium gabinum scaurum uarium cassium sossiumque replicabo qui tuis
urbibus et precipue iniqua uere hierosolymis. Adge tremum sub uespasione
et tito urbis captae templumque subuersum est. Deinde ciuitatis usque ad adrianum
principem plerumque mansere reliquis post euerisionem templi paulominus
peccaminos et urbis ex templi ruinis permanent ob quod tantum facinus
certis non colis idola sed etiam seruis patris. atque romanis et captiuitatis passis
iugo ignoras alienos deos. Quomodo clementissimus deus quum qua tu oblitus est
Nunc per tanta spacia temporum miseris tuis non adducitur ut soluat captiuitatem
et uerius dicam expectatum tibi mittat antichristum ob quod in qua facinus extra
execrabilis celos aduertit ad oculos suos ignorans. Memento uoces parentum
tuorum. Sanguis eius super nos et super filios nostros et occidamus eum et terra erit
hereditas. Non habemus regem nisi cesarem habes qui legisti usque in finem
mundi seruiturus es cesari. Donec gentium introdeat plenitudo
et sic omnis israel saluos fiat. Ut qui condam erat incaput ueritatis
meauidam. Hec tibi uir eruditissime in duplices prefecture honore
transacto. Nunc in xpo tumultuaria et breui luxubratione.
dictaui ne uideret omnino reticere. Eodem enim tempore
immo eadem die mihi et littere tuae reddite sunt et meae
expedite ut aut tacendum fuerit aut in conipto eloquio
respondendum quorum alterum pudoris alterum caritatis est.
FINIT EPISTOLA DE TERRA IUDAEA LONGAE LX MILIBUS.

LATA CIRCA XL VII AD SAUINIANI DIACONUM.